

Goedkeuring van het Akkoord inzake de vaststelling van een gedeelte van het gemeenschappelijk douanetarief met betrekking tot de produkten van lijst G, opgenomen in Bijlage I van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Algemeen

Het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap (*Trb.* 1957, 91), hierna aan te duiden als E.E.G.-verdrag, geeft in artikel 19 een algemene norm, aan de hand waarvan het gemeenschappelijk tarief van invoerrechten, dat tegenover derde landen zal gelden (het z.g. buitentarief) voor het merendeel der betrokken goederen per tarifaire categorie (tariefpost) kan worden berekend; voor de berekening van het tarief voor bepaalde, op de bij het E.E.G.-verdrag behorende lijsten A—E voorkomende, tariefposten gelden nog enkele additionele voorschriften. Bedoelde norm is echter niet van toepassing op een aantal tariefposten, die zijn opgenomen in de bij het verdrag behorende lijsten F en G; voor elke daarop voorkomende post geldt een afzonderlijk invoerrecht, dat — voor zover de eerstgenoemde lijst F betreft — tijdens de verdragsonderhandelingen werd vastgesteld en overigens — ingevolge artikel 20 van het E.E.G.-verdrag — op een later tijdstip bij wege van onderhandelingen tussen de Lid-Staten dient te worden bepaald.

Reden voor de opschorting van het overleg met betrekking tot de op lijst G geplaatste goederen was vooral, dat de belangen der toekomstige partnerlanden bij de invoer van zodanige goederen uit derde landen en daarmee hun opvattingen over het gewenste buitentarief te zeer uiteenliepen dan dat in de beschikbare tijd overeenstemming bereikt kon worden. Besloten werd derhalve de noodzakelijke onderhandelingen uit te stellen tot na de inwerkingtreding van het E.E.G.-verdrag. Anderzijds was men zich bewust van de noodzaak met de vaststelling van het tarief voor de op lijst G vermelde posten niet te lang te wachten. In voornoemd artikel 20 werd dan ook mede vastgelegd, dat de Commissie van de E.E.G. alle initiatieven diende te nemen om deze onderhandelingen vóór het einde van het tweede jaar na de inwerkingtreding van het verdrag te doen beginnen en vóór het einde van de in artikel 8 voorziene eerste etappe van vier jaar te doen beëindigen.

Na het in werking treden van het E.E.G.-verdrag op 1 januari 1958 is nog een tweede tijdsfactor van invloed geweest op de aanvang en het verloop der onderhandelingen. Ingevolge de bepalingen van artikel XXIV van de Algemene Overeenkomst voor Tarieven en Handel (*Stb.* K 440), hierna aan te duiden als G.A.T.T., diende het overeengekomen buitentarief, als essentieel onderdeel van de in het E.E.G.-verdrag voorziene douane-unie, aan de andere partijen bij deze overeenkomst ter beoordeling te worden aangeboden.

Deze aanbieding kon enerzijds niet te lang worden uitgesteld, anderzijds zou de beoordeling moeilijk kunnen geschieden, zolang voor een kwalitatief belangrijk deel van het tarief nog geen regeling was getroffen.

Een derde tijdsfactor deed zich ten slotte gelden als gevolg van de aanvaarding door de E.E.G. van het Amerikaanse initiatiefvoorstel tot het houden van een nieuwe algemene tariefconferentie in het kader van het G.A.T.T., te beginnen op 1 januari 1961.

In verband daarmee zegden de Regeringen der zes E.E.G.-landen aan de overige Verdragsluitende Partijen van het

G.A.T.T. toe, zo mogelijk uiterlijk begin 1960 het volledige buitentarief te zullen voorleggen. Op dat tijdstip dienden derhalve ook de onderhandelingen over alle op lijst G voorkomende posten, indien enigszins mogelijk, beëindigd te zijn.

Met het oog op deze nadere tijdslijmiet nam de commissie reeds in maart 1959 het haar in artikel 20 van het E.E.G.-verdrag voorgeschreven initiatief en nog dezelfde maand begonnen de onderhandelingen.

Hoewel de commissie geen partij was bij deze onderhandelingen, speelde zij van het begin af een actieve rol. Gebruikmakend van het haar toegekende voorzitterschap bij de besprekingen op ambtelijk niveau, stelde zij alles in het werk om de onderhandelingen binnen de overeengekomen tijdslijmieten tot een goed einde te doen brengen.

De onderhandelingen hebben bijna een jaar geduurd. Hoewel zij vaak moeizaam verliepen kan toch gesteld worden, dat de delegaties over het algemeen blijk hebben gegeven van een vaste wil tot samenwerking en tot het bereiken van resultaten, die niet alleen gericht zijn op het zo goed mogelijk overbruggen van bepaalde belangentegenstellingen tussen de Lid-Staten, maar ook op het bevorderen van de toekomstige belangen der Gemeenschap in haar geheel.

Het resultaat der onderhandelingen is vastgelegd in een akkoord, met bijbehorende bijlagen en 17 protocollen, dat thans ter goedkeuring ligt.

Aan het akkoord, dat betrekking heeft op vrijwel alle op lijst G voorkomende goederen, is voorts nog een slotakte toegevoegd, waarin onder meer enkele verklaringen van de commissie inzake bepaalde tariefcontingenten zijn opgenomen, welke verklaringen — voor zover van belang — nog nader ter sprake zullen worden gebracht.

Alvorens nader in te gaan op de bereikte resultaten lijkt het gewenst enige algemene opmerkingen te maken.

In de eerste plaats wordt hierbij aandacht geschonken aan een onderwerp, waaromtrent in het akkoord en de daarbij behorende bijlagen en protocollen geen afspraak werd vastgelegd maar dat niettemin niet zonder belang is in verband met de onderhavige aangelegenheid.

Op grond van artikel 20, eerste alinea van het E.E.G.-verdrag bestaat nl. voor iedere Lid-Staat de mogelijkheid aan lijst G andere goederen toe te voegen — tot ten hoogste 2 pct. van de totale waarde van zijn invoer uit derde landen gedurende het jaar 1956 — ten einde over de reeds bij het verdrag overeengekomen rechten opnieuw te onderhandelen. Van de aanvang af is er door verschillende Lid-Staten op aangedrongen deze mogelijkheid bij gemeenschappelijk goedvinden niet te gebruiken. Gevreesd werd namelijk, dat gebruik maken van deze bepaling een aantal afspraken op losse schroeven zou zetten en tot eindeloze heronderhandelingen zou leiden, waarbij geen der partijen zou winnen.

Niettemin hebben Italië, de Bondsrepubliek Duitsland, België en Nederland lijsten ingediend, welke een klein aantal goederen vermelden, waarvan het reeds overeengekomen buitentarief uit hoofde van nationale belangen ernstige bezwaren ontmoette.

Over de rechten voor de op deze lijsten voorkomende goederen is niet werkelijk onderhandeld. Wel heeft men daarover op ambtelijk niveau van gedachten gewisseld, waarbij, voor wat

de Nederlandse wensen betreft, tot uitdrukking kwam, dat de overige Lid-Staten op verschillende punten bereid waren daaraan tegemoet te komen, hetzij rechtstreeks, hetzij door de betrokken goederen tot onderhandelingsobject te maken bij de komende tariefonderhandelingen met derde landen in het kader van het G.A.T.T.

Er bestaat thans als het ware een soort stilzwijgende overeenkomst tussen de Lid-Staten om af te zien van verdere onderhandelingen over het tarief van de reeds aan lijst G toegevoegde goederen en evenmin gebruik te maken van de mogelijkheid alsnog goederen als object van hernieuwde onderhandeling aan die lijst toe te voegen. De ondergetekenden zien geen reden om hunnerzijds hiervan af te wijken. Hoewel nog enige wensen overblijven, menen zij dat verdere onderhandelingen in deze, gezien de tegengestelde desiderata van de Lid-Staten, voor ons land uiteindelijk geen voordeel kunnen opleveren.

Ten aanzien van de op de oorspronkelijke lijst G voorkomende goederen kan gesteld worden, dat vele daarvan van niet te onderschatten betekenis zijn zowel voor de Gemeenschap in haar geheel als voor ieder van de partnerlanden afzonderlijk. Gewezen moge hier worden op goederen als vis, vetten en oliën, zout, zwavel, aardolieproducten, synthetische rubber, hout, papierstof, aluminium, lood, zink, auto-onderdelen en vliegtuigen.

De tussen de nationale belangen der Lid-Staten bestaande tegenstellingen, welke destijds aanleiding hadden gegeven tot het samenstellen van een lijst van goederen, waarvan het gemeenschappelijk buitentarief nader bij onderhandeling diende te worden bepaald, bleken nog onverminderd aanwezig en maakten overeenstemming over een voor allen geldend tarief in enkele gevallen onmogelijk.

Daar evenwel het voortbestaan van de onzekerheid omtrent de bij invoer uit derde landen te heffen rechten in verband met de komende onderhandelingen in het kader van het G.A.T.T. ongewenst was, werd uiteindelijk in deze gevallen een tussenoplossing aanvaard.

Bij de vaststelling van een recht voor invoer uit derde landen werd dan namelijk tevens overeengekomen, dat in verband met de aan de onverkorte toepassing van dit recht voor bepaalde of mogelijk zelfs alle deelnemende landen verbonden nadelige gevolgen tariefcontingenten kunnen worden ingesteld, waarop kan worden ingevoerd tegen een lager recht of zelfs met vrijdom van recht.

Erkend kan worden dat het systeem van tariefcontingenten het begrip douane-unie enigszins geweld aandoet, hoewel ook thans in verschillende douane-gebieden het tariefcontingent bekend is. De ondergetekenden verwachten niet dat de tariefcontingenten, waartoe besloten is, tot concurrentievervalsing aanleiding zullen geven. Zij menen eerder, dat in die omstandigheden waarin de grondstoffenvoorziening van de Gemeenschap onvoldoende is, door het systeem van tariefcontingenten de concurrentieverhoudingen zuiver worden gehouden.

De betrokken tariefcontingenten kunnen naar hun grondslag in vijf soorten worden onderscheiden.

De meest voorkomende soort is die, waarbij aan de commissie is overgelaten tariefcontingenten tot een door haar te bepalen omvang tegen verlaagd recht of met vrijdom van recht toe te kennen aan belanghebbende Lid-Staten, indien een wijziging in de voorzieningsbronnen of een onvoldoende voorziening binnen de Gemeenschap nadelige gevolgen voor de verwerkende industrieën van de betrokken Lid-Staten zou kunnen meebrengen. Deze vorm, waarvan de omschrijving voor een groot deel letterlijk overeenkomt met die van artikel 25, tweede lid, van het E.E.G.-verdrag, werd gekozen voor die goederen waarvoor toekenning van een tariefcontingent niet van zo evident belang werd geoordeeld dat vastlegging van de contingentsomvang en de hoogte van het recht reeds bij voorbaat noodzakelijk werd geacht. Zij vindt toepassing in de protocollen omtrent tropisch hout, kurkproducten, zijden garens, enkele onderdelen van bepaald glaswerk, bepaalde soorten ferrolegeringen, afvallen van aluminium, magnesium en magnesium-afvallen (Protocollen nrs. V, VI, IX—XI, XII en XIV).

Aangezien verschillende landen, waaronder Nederland zekerheid wensten omtrent de uitleg die de commissie zou geven aan de in bovenstaande formulering belangrijke woorden „nadelige gevolgen”, verklaart de Commissie in de Slotakte onder „nadelige gevolgen” met name te zullen verstaan:

a. nadelen, ondervonden op exportmarkten buiten de Gemeenschap, voor zover toepassing van het systeem van restitutie van invoerrechten geen oplossing zou kunnen bieden,

b. een inkrimping van de afzet binnen de Gemeenschap voor de verwerkende industrieën als gevolg van een verhoging van de verkoopprijzen,

c. de onmogelijkheid om naar hoeveelheid of naar kwaliteit de behoeften binnen de gemeenschappelijke markt te dekken,

d. de noodzaak om deze behoeften te dekken onder minder gunstige voorwaarden dan die, welke voor andere verbruikers binnen de Gemeenschap gelden.

Een tweede soort tariefcontingenten is die waarbij de belanghebbende Lid-Staten op hun verzoek door de commissie kunnen worden gemachtigd zelf tariefcontingenten in te stellen, waarvan de omvang en het toe te passen recht niet door de commissie zullen worden bepaald, maar reeds bij het onderhavige akkoord worden overeengekomen. Wel heeft ook bij deze contingenten de commissie een controlerende taak. Dit soort tariefcontingenten werd overeengekomen in de protocollen voor zout, voor bepaalde ferrolegeringen gedurende de in artikel 8 van het E.E.G.-verdrag voorziene tweede etappe, voor aluminium, voor lood en voor zink (Protocollen nrs. II, XI, XII en XV).

De derde soort wordt gekenmerkt door een volledige uitschakeling van de commissie bij de bepaling van het tariefcontingent. Deze vorm is toegepast ten aanzien van twee voor Nederland zeer belangrijke posten, te weten papierstof en vliegtuigen. Voor papierstof worden de Lid-Staten reeds in het desbetreffende Protocol (nr. VII) gemachtigd om, onder mededeling aan de commissie, tariefcontingenten tegen verlaagd recht of met vrijdom van rechten in te stellen voor het totaal van hun behoeften. Iedere Lid-Staat zelf is derhalve de enige beoordelaar van de omvang van het contingent en van het binnen dit contingent te hanteren buitentarief.

Voor vliegtuigen werd een naar de bewoordingen van de voorgaande iets afwijkende regeling getroffen (Protocol nr. XVII), die echter in de praktijk op hetzelfde neerkomt. Voor vliegtuigen boven de 5 ton gedurende de periode van 1 januari 1964 tot 1 januari 1967 en voor vliegtuigen boven de 15 ton zonder enige tijdslimiet kunnen gemeenschappelijke tariefcontingenten worden ingesteld, overeenkomende met het totaal van de invoerbehoefte zoals deze zal worden opgegeven door de Regeringen van de verschillende Lid-Staten. Eenzelfde regeling werd getroffen voor helicopters boven een gewicht van 2 ton.

Voor bepaalde produkten van glas (glazen paalen e.d.) werden ten behoeve van de Bondsrepubliek Duitsland en Frankrijk reeds in het akkoord de omvang van en de rechtenvrijdom voor de tariefcontingenten gedurende de vorenbedoelde tweede etappe vastgelegd (Protocol nr. X).

Ten slotte kan voor landbouwprodukten, die zowel op lijst G als in Bijlage II van het E.E.G.-verdrag voorkomen nog een afzonderlijke soort tariefcontingenten worden onderscheiden. Het recht op tariefcontingenten voor deze produkten lag reeds vast in artikel 25, derde lid, van het E.E.G.-verdrag, doch de daarin gegeven formulering gaf, hoewel zij vrij ruim is, enkele Lid-Staten naar hun mening onvoldoende zekerheid. Ten einde aan deze wensen te voldoen, werd in de slotakte ook ten aanzien van deze produkten een verklaring van de commissie opgenomen.

Voor enkele goederen zijn bij de vaststelling der rechten tevens bepalingen opgenomen omtrent de opschorting van deze rechten. Ook hiervoor waren protocollen noodzakelijk.

Voor bijzonderheden moge worden verwezen naar de Protocollen inzake ruwe zijde (nr. VIII), vliegtuigen, helicopters

en vliegtuigonderdelen (nr. XVII) en naar het hierna volgende overzicht van de met betrekking tot een aantal op lijst G voorkomende belangrijke produkten getroffen tariefvoorzieningen.

Een ander onderwerp waarvoor een regeling bij afzonderlijke protocollen nodig werd geoordeeld betreft enige specifiek Italiaanse problemen. Door Italië waren nl. tijdens de onderhandelingen over het E.E.G.-verdrag enkele goederen — zwavel, jodium, zijde, lood en zink — op lijst G geplaatst in verband met de bijzondere problemen van sociale of economische aard, die voor dit land aan deze goederen waren verbonden. In het bijzonder voor zwavel en zijde werd door Italië de nadruk gelegd op de nadelige sociale gevolgen, die een teruggang of een stillegging van de voortbrenging zouden hebben in de toch reeds achtergebleven gebieden waarin deze voortbrenging is geconcentreerd. Ook zouden naar Italiaanse mening de reeds ondernomen modernisering zonder bijzondere maatregelen ernstig in gevaar kunnen worden gebracht. Uitvoerige besprekingen, die tijdens de onderhandelingen aan laatstgenoemde goederen werden gewijd, deden uitkomen, dat steun van de Gemeenschap in deze aangelegenheid inderdaad geboden was. Instelling van een vrij hoog buitentarief ter bereiking van dit doel bleek echter op bezwaren van de overige Lid-Staten te stuiten, die de belangen van hun verbruikende industrieën hierdoor in gevaar zagen gebracht.

Maatregelen van andere aard dienden derhalve te worden overeengekomen en in protocollen vastgelegd.

Voor enige goederen bestaan deze in een uitspraak ten gunste van de tussenkomst van de Europese Investeringsbank bij modernisering. Voorts bevatten de protocollen een uitspraak ten gunste van de afsluiting van de Italiaanse markt voor de betrokken produkten, indien Italië een beroep doet op artikel 226 van het E.E.G.-verdrag.

Voor wat zwavel betreft is in het betrokken Protocol (nr. III) bovendien de wil van de overige Lid-Staten tot uitdrukking gebracht om bij te dragen aan de oplossing van de sociale problemen die uit het moderniseringsprogramma zouden kunnen voortvloeien.

Voor de op lijst G voorkomende aardolieprodukten kon in het onderhavige akkoord nog geen voorziening worden getroffen. Verschillen van inzicht in het door de Gemeenschap te voeren aardolie- en energiebeleid leidden tot meningsverschillen in het tarifaire vlak, die te diepgaand waren om te worden overbrugd. Overeengekomen werd dan ook, dat eerst een algemene bespreking over de fundamentele problemen in de Raad van de E.E.G. zal plaatsvinden alvorens de onderhandelingen tot vaststelling van het buitentarief voor bedoelde produkten zullen worden voortgezet.

Overzicht van de met betrekking tot een aantal op lijst G voorkomende belangrijke produkten getroffen tariefvoorzieningen

A. Landbouwprodukten

Vis

De belanghebbenden bij het visserijbedrijf hebben steeds als bezwaar van het lage Benelux-tarief ondervonden, dat dit geen voldoende bescherming bood tegen de afzet van buitenlandse vangstoverschotten op de Nederlandse markt op tijdstippen waarop ook de Nederlandse vangsten groot en derhalve de prijzen laag zijn.

Een matige tariefbescherming, ongeveer op het niveau van het rekenkundig gemiddelde, waartoe de onderhandelingen hebben geleid, komt geheel aan de Nederlandse wensen tegemoet.

De regeling voor de — door de Bondsrepubliek Duitsland en Italië gewenste — tariefcontingenten is blijkens een verklaring van de Commissie in de Slotakte zodanig, dat enerzijds ook Nederland zo nodig van een tariefcontingent kan profiteren, anderzijds de belangen van de Nederlandse visexport door de aan deze landen toegekende tariefcontingenten niet geschaad kunnen worden.

Bovendien is krachtens de slotalinea van de Slotakte het consumentenbelang met betrekking tot een essentieel voedingsmiddel als vis gewaarborgd.

Dierlijke vetten

De Nederlandse veredelingsindustrie, die deze produkten in aanzienlijke mate invoert, bewerkt en weder uitvoert, had er groot belang bij, dat deze activiteit niet door een hoog tarief onmogelijk zou worden gemaakt.

De in een speciaal Protocol (nr. I) neergelegde regeling, die aan deze veredeling slechts een zeer geringe belasting met invoerrechten oplegt, is derhalve alleszins aanvaardbaar.

Walvisraan

Het stemt tot voldoening dat voor deze belangrijke grondstof voor de margarine-industrie een laag recht van slechts 2 pct. kon worden overeengekomen.

Plantaardige oliën

Voor de uitsluitend voor technisch gebruik geschikte soorten werd een laag recht van 3 pct. vastgesteld.

De voor menselijke consumptie geschikte oliën worden, voorzover zij voor technische doeleinden worden gebruikt, eveneens belast met een laag recht van 5 pct. Voor de overige plantaardige oliën wordt, voor zover zij in ruwe staat verkeren, een invoerrecht geheven van 10 pct. In andere dan ruwe staat geldt een invoerrecht van 15 pct., hetgeen een voldoende beschermingsmarge voor de raffinage-industrie inhoudt. Momenteel wordt in Nederland op deze plantaardige oliën in ruwe staat 5 pct. en in andere dan ruwe staat 10 pct. invoerrecht geheven.

Bij de vaststelling van de hoogte van de invoerrechten voor plantaardige oliën deed zich een belangentegenstelling gelden tussen de consumenten in de E.E.G., voor wie relatief lage invoerrechten het meest gewenst zijn, enerzijds en de Franse geassocieerde gebieden, die een zekere preferentie op de markt van de Gemeenschap wensten, anderzijds. In het bereikte compromis is een goed evenwicht verkregen tussen de betrokken belangen. Slechts bij palmolie, die momenteel bij invoer in Nederland in ruwe staat onbelast is en waarvoor invoerrechten van 9 pct. voor ruwe en van 14 pct. voor andere dan ruwe zijn vastgesteld, lijkt de schaal iets meer ten gunste van de geassocieerde gebieden te zijn doorgeslagen.

B. Industriële produkten

Zout

Voor dit produkt, waarvan de voortbrenging binnen de E.E.G. overvloedig is te noemen, werden voor Benelux-begrippen vrij hoge specifieke rechten vastgesteld die zullen moeten dienen ter vervanging van de thans in enkele landen, waaronder Nederland, geldende contingentering o.a. voor de invoer uit Oost-Europa. Ten behoeve van België, als enige Lid-Staat zonder een eigen zoutproduktie, werd voor zout, bestemd voor chemische doeleinden, de mogelijkheid tot verlening van een tariefcontingent tegen vrijdom van rechten in een speciaal Protocol (nr. II) opgenomen.

Zwavel

Tegenover de in het desbetreffende protocol (Protocol nr. III) opgenomen verklaringen van de Lid-Staten omtrent de aan Italië ter zake te verlenen hulp en omtrent de isolering van de Italiaanse markt werd overeenstemming verkregen over een nul-recht voor ruwe zwavel, hetgeen van belang geacht kan worden voor de op deze grondstof gebaseerde sectoren van de chemische industrie.

Synthetische rubber

Ook voor synthetische rubber werd een nul-recht overeengekomen. Daarbij werd echter afgesproken, dat na afloop van de komende onderhandelingen in het kader van het G.A.T.T. de situatie ten aanzien van dit produkt zo nodig opnieuw zal worden bezien.

Hout

Voor ander dan tropisch hout werd een nul-recht verkregen, hetgeen in verband met de afhankelijkheid van Nederland van de houtinvoer uit derde landen uiterst belangrijk kan worden geacht. Voor tropisch hout, waarvan de invoer iets meer dan 10 pct. van de totale houtinvoer uitmaakt, werden rechten vastgesteld van 5 pct. voor onbewerkt en van 10 pct. voor gezaagd hout. Tegelijkertijd werd overeengekomen, dat over deze rechten in het kader van het G.A.T.T. zal worden onderhandeld met die landen die voor tropisch hout een preferentieel tarief hebben, teneinde te komen tot wederzijdse en gelijkwaardige tariefverlagingen. Gevolg van deze afspraak is dat in feite de Afrikaanse landen Ghana en Nigeria zelf invloed kunnen uitoefenen op het ook voor hen nadelige buitentarief van de Gemeenschap. Zij toch genieten een preferentie in het Verenigd Koninkrijk ter hoogte van 10 pct. Zodra deze preferentie vervalt, vervalt ook het betreffende buitentarief van de E.E.G.

Voor het geval deze G.A.T.T.-onderhandelingen niet tot het gewenste resultaat zouden voeren, werd in het desbetreffende protocol (Protocol nr. V) de mogelijkheid van toekenning van tariefcontingenten opgenomen.

Cellulose

Voor papierstof (cellulose) heeft de vaststelling van rechten van 6 pct. op houtslip, sulfaat- en sulfietcellulose in feite slechts een theoretische betekenis. In het bijbehorende protocol (Protocol nr. VII) worden namelijk de Lid-Staten gemachtigd om tariefcontingenten in te stellen voor het totaal van hun behoeften tegen een gereduceerd recht of met vrijdom van recht. Enige voorwaarde daarbij is, dat zij de commissie van deze tariefcontingenten bericht geven. Bovendien werd overeengekomen, dat op de aanwezigheid van dergelijke tariefcontingenten in een bepaalde Lid-Staat door de andere Lid-Staten geen beroep kan worden gedaan om het vrije verkeer der verwerkte producten (papier e.d.) in de Gemeenschap te belemmeren. De na 31 december 1966 mogelijke wijziging in deze afspraak dient met unanimiteit te geschieden, zodat Nederland het voortbestaan van een rechtenvrijdom voor deze invoer in eigen hand heeft.

De overige cellulosesoorten zijn blijkens de tariefbijlage van het akkoord vrij van rechten.

Gebruikte jute zakken

Als gevolg van de vaststelling van een recht van 11 pct. voor deze goederen en het overeenkomstig de regel van het rekenkundige gemiddelde bepaald recht van 23 pct. op nieuwe jute zakken, blijft — zij het op een hoger niveau — eenzelfde verschil tussen beide rechten (12 punten) bestaan als onder het huidige Benelux-tarief het geval was. De Nederlandse zakkenhandel verwacht op deze basis zijn activiteiten te kunnen voortzetten.

Aluminium en magnesium

Voor ruw aluminium werd een recht vastgesteld van 10 pct., doch de Benelux-landen worden ook hier door de commissie gemachtigd een tariefcontingent vast te stellen tegen een recht van 5 pct., overeenkomende met de invoerbehoefte van haar verwerkende industrieën (Protocol nr. XIV). In feite komt het recht voor Nederland dus neer op 5 pct., hetgeen naar het oordeel van de betrokken industrie geen bezwaren zal opleveren.

Voor het minder belangrijke magnesium geschiedt de toekenning van tariefcontingenten door de commissie volgens een procedure, analoog aan die van artikel 25 van het E.E.G.-verdrag, zoals hiervoor onder „Algemeen” is aangegeven (Protocol nr. XIV).

Lood en zink

Ook voor deze op lijst G vermelde metalen hebben de onderhandelingen tot een gunstig resultaat geleid. Lood- en

zinkertsen zullen vrij van rechten blijven. Voor ruw lood en zink zijn specifieke rechten voorzien; krachtens het bij het Protocol nr. XV bepaalde zal Nederland echter desverlangd door de commissie gemachtigd worden — te rekenen van het tijdstip waarop ingevolge artikel 23 van het E.E.G.-verdrag de eerste aanpassing aan het gemeenschappelijk tarief dient plaats te vinden — tariefcontingenten met vrijdom van recht in te stellen ter hoogte van 40 000 ton per jaar voor lood en 10 000 ton per jaar voor zink. Gesteld kan worden, dat de getroffen regeling de bezwaren, welke verbonden zijn aan de werking van de overeengekomen rechten, vrijwel geheel ondervangt.

Auto-onderdelen

Voor deze producten werd overeenstemming bereikt op een recht van 19 pct., hetgeen vrijwel overeenkomt met het rekenkundige gemiddelde. Nederland bevond zich bij de onderhandelingen op dit punt in een iets moeilijker positie dan de overige Lid-Staten. Hier te lande toch zijn zowel assemblagebedrijven gevestigd — die derhalve belang hebben bij een laag recht voor onderdelen — als een auto-industrie, wier belangen in tegengestelde richting gaan. Daartegenover stond, dat België slechts assemblagebedrijven kent, terwijl Frankrijk, de Bondsrepubliek Duitsland en Italië over uitgebreide auto-industrieën beschikken en geen assemblagebedrijven bezitten.

Ter overbrugging van de in Nederland aanwezige belangen- tegenstelling is voor de onderhavige goederen van het begin af gestreefd naar een tarief ter hoogte van het rekenkundige gemiddelde.

Vliegtuigen

Ook inzake de voor Nederland zeer belangrijke rechten voor vliegtuigen en hun onderdelen kon een compromis slechts worden bereikt door middel van een speciaal protocol (Protocol XVII). Rechten, variërende van 12 tot 15 pct., werden overeengekomen, doch tegelijkertijd opgeschort tot 1 januari 1964 voor vliegtuigen boven de 5 ton en helicopters boven 2 ton leeg gewicht, met de mogelijkheid van een verdere opschorting, indien alle Lid-Staten het daarover eens zouden zijn.

Na deze datum worden rechten ingesteld voor vliegtuigen tot 15 ton, terwijl zij voor vliegtuigen boven 15 ton opgeschort blijven tot 1 januari 1967, eveneens met de mogelijkheid van verdere opschorting. Het voor Nederland gunstige element ligt in de bepaling, dat de instelling van de rechten op vliegtuigen boven 15 ton, op welk tijdstip deze ook geschiedt, vergezeld gaat van de thans reeds overeengekomen toekenning van een gemeenschappelijk tariefcontingent ter grootte van het totaal der invoerbehoeften zoals deze door de Regeringen der geïnteresseerde Lid-Staten zullen worden opgegeven. In feite komt deze regeling neer op een mogelijkheid tot rechtenvrije invoer in Nederland van vliegtuigen boven 15 ton, die naar waarde ruim 90 pct. van de door de K.L.M. voor haar bedrijf in te voeren vliegtuigen uitmaken.

De Minister van Economische Zaken,

J. W. DE POUS.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

J. DE QUAY.

De Staatssecretaris van Financiën,

VAN DEN BERGE.

De Minister van Landbouw en Visserij,

V. G. M. MARIJNEN.